

Referat Møde i Alkoholtemagruppen

Sted: Odense Kommunes Uddannelsescenter, Schacksgade 39, 5000 Odense C

Tid: 14. maj 2014 9.30-15.30

1. Velkomst - Dagens program v. Louise og Anita

Præsentationsrunde – Flere deltagere skal arbejde med at implementere rusmiddelpolitikker på ungdomsuddannelser, andre arbejder direkte med den unge målgruppe mellem 15-24 år.

2. Oplæg fra Ungekontakten – Odense Kommune. Lene Schultz Larsen fra Ungekontakten i Odense kommer og fortæller om hvordan man får de unge i tale.

Ungekontakten rådgiver ca. 600 unge om året, og de har gjort sig mange erfaringer med det tværfaglige samarbejde i kommunen. Ungekontakten i Odense, organiseret i Sundhed og Forebyggelse – har lokaler i midtbyen med samtalerum. Stabilitet i beliggenhed (siden 2007) og fremstår ikke kommunalt. Diskret og tilgængelig på samme tid. Faggrupper; Pædagoger med terapeutisk baggrund og socialrådgivere.

Målgruppe 13-23 år (tilbuddet skulle ellers stoppe ved de 18 år, men pga. satspuljeprojekt- der har banet vejen - kan de modtage unge op til de 23 år). Lapper på den måde ind over Social og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Rådgivningen har åbent fra 9 morgen til 20 aften. Kl. 14 åbner dørene for personlig fremmøde. Tilgængelighed er vigtig - åbent efter skoletid. Tilbud om 5 samtaler hos rådgiver. Kræver ikke visitation - ca. 50 % af de unge kommer via henvisning fra samarbejdspartnere og ca. 30 % er henvendelser fra forældre.

Notatpligt og dokumentationskrav? De unge får ved første samtale besked om underretningspligt og vilkårene (OBS på hvad åben anonym rådgivning betyder). Rådgiverne skriver dagbog og registrerer statistisk (anonymt). Forældre får også rådgivning.

Rådgivning ude på ungdomsuddannelserne – fx samtale 1 gang om ugen på gymnasiet. Opstart af rådgivningsforløb på skolen – derefter fortsætter forløbet i Ungekontaktens lokaler. Andre gange forbliver forløbet på skolen (etniske piger).

Produktionsskolens elever har flere problematikker, derfor kom rådgivningen til kort. Nu er PUST (psykologer) etableret på produktionsskolen.

Ungekontakten har stor koordinerende funktion med den unges tilladelse.

Afdækningsarbejde – blandt andet ift. den unges andre kontakter – for at undgå overlap og etablere samarbejde på tværs.

De unges problematikker; livsproblematikker, identitetsproblemer, familieproblematikker (fx fars eller mors misbrug) – samarbejde med TUBA i Odense. Unge kommer alene, men hvis det handler om familieproblemer, bliver forældrene inddraget.

Etik: Små skridt ift. at bryde tabuer og hemmeligheder (fx ift. misbrug). Hen ad vejen finder fagpersonalet åbningen til at 'komme til' familien. Ungekontakten hjælper på vej, understøtter osv. PR: foldere, plakater, hjemmeside, vedvarende kontakt til samarbejdspartnere

Rådgivningen skelner skarpt mellem rådgivning og behandling. Og hvem der gør hvad.

Eksempel fra Ålborg: Ung til ung gruppe 'Unge skaber håb nu'. Ude på skolerne ift. at tale om, hvordan det er, at vokse op i misbrugsfamilie

Se mere på Ungekontaktens hjemmeside.

3. Oplæg fra RUSK - Monika Gunderlund fra projekt RUSK i Svendborg Kommune fortæller om, hvordan man gennem et fælles forpligtende samarbejde mellem kommune og ungdomsuddannelser kan skabe en ny rusmiddelforebyggende kultur.

Målgruppe ude på skolerne: Vi tager alle med – ikke kun dem, der *måske* får et misbrug. Vurdering; hvornår spiller forbruget ind på deres liv, hvornår kan de ikke længere fastholde deres skolegang?

Ungdomsuddannelserne fik mulighed for aktivt at tage del i, hvordan en rusmiddelpolitik kunne give mening for dem.

Tillidsfuld dialog til den unge – (Sundhedsstyrelsens sprog: 'tidlig opsporing'). Fælles opgave der skal løses, ikke et kun et kommunalt projekt. *Fælles forpligtende samarbejde.*

Organisering – se slide.

Unge med dårlig trivsel – forebyggende fokus.

Down-top styring og afprøvning en fordel, kan dog give udfordringer ift. det forpligtende samarbejde.

Hver skole har forskellige virkeligheder, målgrupper, ledelser og strukturer. Fx kører en skole med nul tolerance politik, men det viste sig, at de havde flest elever, der brugte rusmidler. Eller VUC, der ikke mente, at der var en problematik hos dem (undersøgelse viste noget andet).

Gymnasier arbejder med alkohol – produktionsskole arbejder med Hash - typisk

Det handler om image (ingen skole vil have ry for, at der hos dem er fokus på hash - at det kunne være et problem - forældre vil ikke have deres børn på skoler, hvor der ryges), position (fx vil skoler med store problemer ikke have mere med rusmiddel-samarbejdet at gøre end de andre skoler) og penge (kampen om de 'gode' elever. Fokusset på rusmidler skræmmer væk). Handler også om kultur, tradition og 'modenhed'.

OBS: I Svendborg op til 50 % elever fra andre kommuner. Udfordring, at det kun er et tilbud til Svendborg-borgere. OBS; at det ikke er systemet og penge kasser der er i centrum, men den unge. Opfordring; et samarbejde kommunerne imellem.

Stort elektronisk netværk giver en følelse af ejerskab, fællesskab og at være opdateret med sidst nye viden/erfaringer.

Fælles kursus om hash giver fælles sprog og referenceramme.

Ambitioner og fælles vision/retning ift. rusmiddelpolitik efterspørges i projektgruppen.

Generel rusmiddelpolitik i kommunen? Forskellige mindre politikker kan evt. hæves op til et 'princip', en vision og formål i kommunen. Evt. slet ikke en politik, men en kommunal strategi – fx 'mere sundhed – mindre misbrug'. Når selvejende institutioner er med, skal man faktisk samarbejde som en 'handelsrejsende' – tilbyde, opfordre, frembringe gode argumenter osv..

5. Unge og Alkohol - Kræftens Bekæmpelses nye store kampagne. Peter Dalum, projektchef i Kræftens Bekæmpelses afdeling for forebyggelse og oplysning, kommer og holder et oplæg om den nye store flerstrengede kampagne 'Unge og Alkohol'.

Kampagnen har til formål at medvirke til at nedsætte andelen af unge som drikker med 20 % samt at nedsætte fuldskabsorienteret druk blandt unge.

KB arbejder med mange forskellige kræftforebyggende indsatser bl.a. solkampagnen. Og fra i år også med unge og alkohol. 6-8 kræftsygdomme er direkte relateret til alkoholforbrug – 1800 rammes hvert år.

Fx ca. 15 % af brystkræfttilfælde skyldes alkohol.

Alkoholvaner skabes i ungdommen. KB må også gerne arbejde med forældre og omgivelserne. Mange aktører og samarbejdspartnere; fx gymnasier.

Kræftkonsekvenser på længere sigt vs. 'nu og her' konsekvenser. Også fokus på normer og holdninger – fx pinlige episoder.

Samarbejde mellem SST og KB? – fælles kampagner? KB skal være et supplement og særligt fokus på de unge. Positiv kampagne – fx det at være en del af den store gruppe, som bruger alkohol fornuftigt – de er bare usynlige. In mente; flertalsmisforståelser, sociale meningsdannere, forældre.

Microsocial metodetilgang – observationer, kulturelt fokus, komme myter til livs.

6. Tid til drøftelse af ungeindsatser – Erfaringer, metoder, ideer og eksempler fra kommunerne

Hvordan kan alkoholkampagnen bedst støtte jeres lokale indsatser? Hvordan kan I støtte alkoholkampagnen i jeres kommune? Svar:

- Mangler materialer; henvendt til 18-30 år, til forældre, undervisningsmateriale, dialogbaseret materiale
- Arenaer; Rusmiddelcentre, SSP, Sundhedscentre
- Som en del af kommunens kampagne årshjul, så det bliver implementeret i kommunen
- Fokus på passiv druk – skade på andre
- Skytsengel – 'det er sejt at sige nej' i forbindelse med bilkørsel.
- Gå den anden vej rundt; sende materiale direkte til skoler, som så inviterer sundhedsområdet med til at facilitere indsatsen. Kunne være en indgang til at starte samarbejde. Meningsfyldt materiale vigtigt.
- Kommunikeret ud i god tid, så vi kan planlægge 'udrulningen' af kampagnen.
- Kampagne en årsag til at snakke sammen, skal kobles til forebyggelsespakken.

Er det en mulighed, at blive 'markedsført' som en kommune med fokus på alkohol, med fx farver på et kort?

7. Evt.

Konference arrangeret af KB og Alkohol og Samfund i februar 2015 med fokus på udsættelse af unges debutalder. Kender vi nogle, der kan holde oplæg?

Runde/afslutning – alle fik noget med hjem☺.